

sovo in Metohijo, in — drugič — dopustila, da so se pod videzom analize vključila neustrezna delno fantazijska sklepanja, o katerih je danes vsaka debata odvisna (zgoraj sem nekatere zgolj nakazal). S tem ni naredila usluge požrtvovalnemu pokojnemu raziskovalcu.

Tudi *Ulpianum* leži blizu bogatega rudnega področja. Vendar mesto ne živi — tako kot municipij pri Sočanici — izključno od njega. In prav to je s študijskega vidika evropskega rudarstva nadvse važno in zanimivo. Jugoslavija ima na razpolago za raziskovanje do neke meje edinstveno rudarsko naselje. Rezultate, ki bi jih znanosti s tem študijem dala, si danes, ko o teh plasteh, socialnih in ekonomskih razmerah tako rekoč ničesar ne vemo, niti predstavljati ne znamo. Izkopavanja bi morala financirati naša rudarska služba in bi s tako mecensko gesto pomagala razvoju proučevanja zgodovine rudarstva in se hkrati pietetno poklonila svojim pionirjem na tem prostoru, kar ji pred svetom gotovo ne bi bilo v sramoto. Emil Cerškov je nakazal pot in orisal kaj smemo na kraju pričakovati.

J. Šašel

Peter Petru, *Hišaste žare Latobikov*. Situla. Razprave Narodnega muzeja v Ljubljani 11, Ljubljana 1971, 8°, 189 str., 42 sl., XXV tabel.

Med zanimivimi predmeti, ki jih hranijo naši muzeji, so gotovo takomenovane hišaste žare, lončene posode v obliki koč ali šotorov z vhomod, nekatere tudi z oknom. Če pa na vrhu kaže včasih podoba ptiča (petelina). Izkopali so jih v grobovih, ki spadajo v čas od 1. do 3. stoletja n. e. Skozi 'vrata' so tedanji prebivalci vstavljali kalcinirane ostanke sežganih svojcev.

Žare te nenavadne oblike se pojavljajo tako redko, da vzpodbujajo k analizi. To je v svojem delu opravil Peter Petru, ki mu je uspelo pokazati, da so najdišča koncentrirana skoraj izključno na tisti dolenski prostor, za katerega se da po drugih virih spet dokazati, da so ga v omenjenem času poseljevali Latobiki, prejkone keltskega plemena. Petru skuša odgovoriti tudi na vprašanje, odkod oblika in zamisel, izdelati žaro v obliki hiše (ali šotorov). Pri iskanju oblikovnih in predvsem idejnih analogij — ki bi jih bilo potrebno ostro ločiti, česar avtor ne stori s potrebno doslednostjo — poseže v evropski prazgodovini do neolitika. Hišaste žare analizira v nadaljnjem s tehnično-produkcijskega in dekorativnega vidika. Analizira družbeni položaj uporabnikov hišastih žar in sicer na osnovi grobnih pridatkov in v primerjavi teh z inventarjem drugih sočasnih grobov na Dolenjskem. V zaključnem poglavju se posveča problemom, kdo so Latobiki sploh bili, v kakšnem okolju so živeli, kdo so bili njih sosedje in kaj bi se dalo dognati iz njihove zgodovine do avgustejskega obdobja.

Kompozicija ni jasno izdelana, vprašanja in analize se prepletajo brez pravega zaporedja, zato tudi naslednji kritični prikaz, s katerim bi rad opozoril ne le na pozitivne strani, ampak tudi na pomanjkljivosti, ki so se vtihotapile v delo in na ne dovolj osnovane trditve, ki so v zadnjih poglavjih mestoma apodiktčne, ne kaže logičnega reda, ker sem sledil toku knjige.

Pomembnost Petrujevega dela je v tem, da je tako glavnega kot marsikatega stranskih problemov rešil in da ta rešitev pomeni dobrodošel zgodovinski rezultat za obdobja, ki so skopa s podatki. Arheološke analize, ki so ob tem nanizane, dajejo vrsto ali delnih rešitev ali nudijo vpogled v problematiko, ki se še odpira bodočim proučevalcem, posebej na področju primitivne religije. Tako je spričo teh dejstev teža kritičnih pripomb mnogo manjša in to me navdaja s pomirljivo zavestjo.

Na čelu sta seznam kratic (manjka: ČSAV, DiS, EoWa, Ha, LT, RGZM, SAZU, TIR; ni povedano, kje je izšlo: S. Petru, Antično steklo [str. 78 op. 191] ter M. Rostovec, Une tablette votive [str. 94 op. 294]) in predgovor, v katerem je med drugim povedano, da je delo okrajšana disertacija, ki je bila branjena 1966 na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Avtor označi, v koliko in v čem je disertacijo priredil za tisk. Pregled dosedanjega raziskovanja je izčrpen (str. 9—14), skoraj preveč, spričo neznatnega rezultata, do katerega so stari prišli. Naslednji odstavek (»Najdišča in gradivo«, str. 14—52) predstavlja katalog gradiva, pri čemer je treba omeniti razveseljivo dejstvo, da je avtorju uspelo

povečati število doslej objavljenih hišastih žar od ca. 60 na 93 in število najdišč od kakih 10 na 22 preverjenih in 3 nepreverjena. To je materialna osnova, ki opravičuje in omogoča poskus sinteze. Katalog je podroben, vsebuje opis in naris vsakega predmeta in njegovo težišče je na arheološko-topografskih podatkih, torej na upoštevanju spremnega gradiva, ki je bilo najdeno ali izkopano skupaj z žaro, kar je vsekakor pravilno in dobro, ker predvsem to dovoljuje eksaktnejšo časovno opredelitev, hkrati pa slehernemu strokovnjaku omogoča nadaljnje raziskovalno delo.

V naslednjem poglavju o prazgodovinskih osnovah tega žarnega tipa (str. 52—69) pregleda avtor gradivo, ki so ga doslej odkrili po Evropi od neolitika dalje. Kar mu predvsem ne uspe, je to, da bi zbrano gradivo genetično povezal. Dalje, močno operira z izrazoslovjem s področja religioznega predstavnega sveta, ki se spreminja od prostora do prostora in še bolj od epohe do epohe. Tako nas na majavih tleh magičnega, kultnega, duhovnega, sakralnega, simbolnega, misteričnega srečuje »sveti objekt duha prednikov« (str. 53) in podobno. Vsebinski razvoj takih pojmov je delikatno področje, ki ga še nihče ni zadovoljivo obdelal. Drugo, kar mučno manjka pri toliki množini najdb, najdišč in področij, ki jih našteva, je orientacijska karta.

Opisi sledijo v kronološkem zaporedju, ne pa po vsebinskem ali poselitveno-geografskem, kar je gotovo dobra odločitev. Pravilno opozarja na previdnost pri etničnem opredeljevanju producentov in porabnikov. Mislim, da za to opredeljevanje možnosti sploh nimamo. Imamo jo kvečjemu za opredeljevanja — tovrstnega posodja — v okviru starosvetno-religioznega, in tembolj nas seveda zanima, kako bo izpeljal identificiranje prostora, kjer najdemo hišaste žare, z naselitvenim prostorom Latobikov, kot z naslovom poudarja. Skeptično sledimo mestoma dokaj zapleteni miselni niti, in težko nas prepriča, kadar iz dveh neznank sklepa na tretjo. Primer s str. 68 spodaj ni izoliran: *Verjetno je namreč, da je keltska kultura prevzela številne elemente starejših kultur, jih po svoje prevarila in jim dala svoj umetnostni izraz. Ravno s poznanje, da keltska plemena, ki so prihajala iz območja Hercynskega gozda, niso bila etnično čista, nam morda v grobem nakazuje predel, iz katerega izhaja običaj pokopavanja v hišastih žarah tudi v mlajši železni dobi. Ta predel leži verjetno nekje na stičišču dveh kultur...* itd.

Naslednji gostobesedno pisani poglavji (str. 69—97) sta posvečeni tehničnim vprašanjem izdelave in krašenja, časovni opredelitvi (od druge polovice 1. stoletja pred n. š. do sredine 3. stoletja n. š.) in vsebinski interpretaciji. Zaključuje ju z ugotovitvijo, ki gotovo ni tako trdno osnovana kot je trdno zapisana, da predstavljajo tovrstne posode keltska lesena svetišča in da imajo v ozadju globoko ukoreninjena religiozna izročila, ki jih označujejo v prvi vrsti upodobitve petelinov in sončnih simbolov (kakšnih?! kje?!), in vprašamo se, če je res, da smo vnesli v celotno pojmovanje nove poglede.

V poglavju »Družbeni položaj uporabnikov hišastih žar« (str. 98—103) dokazuje dokaj prepričljivo, da pripadajo finančno in torej tudi družbeno izstopajoči plasti.

Razprostranjenost hišastih žar lepo ponazori zemljevid na str. 105; analitičen pregled tega pokaže nekaj skupin, ki jih zelo verjetno točno identificira s 5 produkcijskimi centri (*Neviodunum*, Raka, Novo mesto, Savinjska dolina, severo-zahodna Panonija).

Ker so hišaste žare omejene na Dolenjsko, ker noben element ne nakazuje povezave s predhodnim obdobjem, poskuša dognati, kdo jih je porabljal — pri čemer predpostavi, da se uporabnik, material in etnos krijejo — zato se v zadnjih poglavjih posveti iskanju odgovora na vprašanje, kdo je ta prostor poseljeval in od kdaj.

»Območje in naseljenci« (str. 109—123) je poglavje, ki se tudi s formalno-tehnične strani razlikuje od predhodne obdelave, citati so delno preneseni v tekst. Glavni cilj mu je, s pomočjo pomanjkljivih, često kontradiktornih navedb pri antičnih piscih in v napisih omejiti poselitveno območje vzhodno-alpskih plemen in Latobikov. Spuščati se v goščavje podatkov o plemenski poselitvi je na Dolenjskem odveč, ker imamo za ta prostor slučajno nesporne

podatke. Na eni strani imamo *Praetorium Latobiorum*, postojanko, ki je trdnjavo locirano na Trebnje, na drugi *municipium Latobiorum*, stavljen v Drnovu; s tem prostorom se sklada tudi sumarna navedba Plinija in Ptolomeja. Pritegnitev navedb na miljenih je za te raziskave zgrešena oziroma negotova, ker ti posredujejo bodisi zgolj merska izhodišča bodisi pripadnost cestne tlake, ne pa plemenskega ali mestnega področja. Z lokalizacijo Latobikov po pisanih virih pa se presenetljivo skladajo najdišča hišastih žar. To je fundamentalna ugotovitev Petrujeve študije.

Ostali analitični pregled položaja številnih plemen — kot rečeno — v bistvu ne spada k temi; če pa se avtor odloči, da ga v širšem okviru vendarle pritegne, potem je analitični ton depasiran, posebej, ker očituje nepreciznost, neažurnost v navajanju literature in virov, preveliko zaupanje strokovnjakom (ki jih tudi preveč citira). Priložena sta zemljevida za ponazoritev poselitvenega položaja v 1. stoletju pred in v 1. stoletju n. š., difference med obema niso razložene. V pregledu ostaja skoraj vse negotovo, kljub zaupljivosti avtorja, ki ga zavajajo ugledna imena starih raziskovalcev, ki niso nezmotni.

To velja posebej o lokalizaciji naslednjih plemen: *Serretes* in *Sirapilli* (str. 111), *Colapiani* (112), *Japodi* (112), *Fekusi* (112), *Subocrini* (112), *Menokalen* (112), *Rundictes* (112), *Catali* (112), *Carni* (113), *Ambilini* (113), *Ambidravi* (113), *Uperaci* (113), *Elveti* (113).

Ker ni mogoče vrednotiti vseh izvajanj, naj zadostuje nekaj pripomb k enemu najmanj pomembnih, k Helvetom, ki jih je v Noriku znenada in prvič izpričal v letih 9/8 pred n. š. postavljeni in šele pred leti najdeni napis na Štalenskem vrhu nad Gosposvetami (glej R. Egger, *Carinthia* I 140, 1950, 494, št. 28 in 145, 1955, 62, št. 26). Avtor jih — tako kot Egger — identificira s *Tigurini* in etimološko poveže s krajevnim imenom Tigrče (nem. Tigring) v zahodnem območju Gosposvet. Da bi razlaga postala sprejemljiva, predpostavlja Egger, da so *Tigurini*-*Helveti*, ki so z omenjenim napisom neke na Korškem spričani, odcepek onih, ki so se za vojne s Kimbri in Tevtoni borili proti Rimljanom morda na južnih obronkih Norika. Domneva s historičnega vidika ni prepričljiva, posebej ne, ker so *Tigurini* še za principata spričani v Švici (ILS 7012). Petru ta argument izpušča. Nihče pa se ne vprašuje, zakaj naj bi se *Tigurini* v Noriku podpisali kot *Helveti*, ko še dolgo pozneje nastopajo kot samostojno plemo v Švici. Kdaj in zakaj naj bi se imenski prenos *Tigurini*-*Helveti* sploh izpeljal. Končno naj bi *Tigurine* v Noriku spričevala zgolj kombinacijska etimološka izpeljava, ki ni z ničemer osnovana. Petru pa dodaja, tudi povsem neutemeljeno, da namreč nekateri kult, tako kult *Lede* in *Marsa Latobiusa* v območju *Flavije Solve* in *Labodske doline* govore za skupnost, ki je okoli leta 60 pr. n. št. prišla v te kraje skupaj z *Boji* in *Latobiki*. Še najbolj verjetno bi to bili lahko deli plemena *Helvetov*, saj je zgodovina teh narodov tesno povezana. Tako ostaja še nadalje pri Eggerjevi domnevi... itd. (113 spodaj). Razlaga ima temno ozadje, žal je vse odvisno ravno od ozadja. Končno pa stavlja tako Egger kot Petru v isti prostor kot *Tigurine* tudi plemo *Norikov*, ki je bilo najmočnejše in vodilno v deželi. Tudi to bi bilo potrebno uskladiti. Vsekakor, marsikje gotovosti ni, ali pa vsaj ni v smeri, v kateri iščejo strokovnjaki, ki se jim avtor pridružuje.

Kljub nekaterim netočnostim so zaključni odstavki tega poglavja pozitivni v tem, da nakazujejo obstoj rimske pokupacijske *civitas*-ureditve *Latobikov*, kot je spričana za *Kolapijane*. Ta *civitas* preide ob nastanku province v teritorij flavijskega municipija *Nevioduna*, v katerem je zajet skoraj ves (ali ves?) etnični teritorij *Latobikov*. Dalje, tudi pravilno poudarja, da za *Laboško dolino* ni dokazov, da so jo bili poseljevali *Latobiki*, tam je doslej ugotovljen zgolj tempelj oziroma kulturno središče boštva *Latobius*, ki so ga enačili z rimskim *Marsom*, to boštvo pa je bilo — podobno kot *Noreja* — češčeno na številnih točkah. Njegov kult pri *Latobikih* samih doslej ni ugotovljen, kar nas sili k previdnosti. Vsekakor mislim, da so vprašanja, povezana s tem, v glavnem še neodgovorjena. In končno, vsekakor drži, da je *Neviodunum* v resnici nova postojanka, katere nastanek ne seže prek sredine 1. stoletja pred n. š.

V poglavju »Zgodovinsko ozadje in povzetek« (123—139) poskuša Petru izpeljati rekonstrukcijo Latobiške poselitve na Dolenjskem. Najprej, odkod izvirajo. Že poprej je nakazal, da se hišaste žare — ki v teku nadaljnje analize postanejo vodilni tip za pleme Latobikov — s halštatom ne vežejo.

Ker teh žar ne najdemo v srednjelatenskih najdiščih na Dolenjskem (ne dobimo jih tudi drugod!), pač pa v poznih (avgustejsko dobo postavlja kot *terminus post quem non*), so jih prinesli neki novi naseljenci med zgodnjim 1. stoletjem pred n. š. in prvim letom Japodske vojne (35. pred n. š.). Iz tega sklepa, da to niso mogli biti Tavriski, ki so bili že pred tem tu. To je verjetno res. Res pa je tudi, da nimamo opore za teritorialno lociranje Tavriskov ne v 3., ne v 2. in ne v 1. stoletju pred n. š.

Brez obširnejšega razpravljanja o zelo kompliciranem (kompliciranem zato, ker nam je premalo poznan) in napetem položaju v 1. stoletju pred n. š. na zahodnem Balkanu, se nasloni na Cezarja, predvsem glede podrobnosti o helvetskem eksodu, v katerem so omenjeni tudi »Latobici«. V naslednjem odstavku utemeljuje vzrok povezave med temi plemeni, da so imeli poprejšnjo domovino skupno, kot je sporočeno za Boje, Helvete in Raurike. Ker pa se Helveti povezujejo tudi s Tulingi in »Latobiki«, sklepa, da so tudi ti nekoč bili v isti pradomovini. To seveda ni nujno, čeprav možno. Predvsem pa menim, bi se bilo potrebno posvetiti vprašanju — če se podamo na to področje — kako je v Cezarjevih srednjeveških rokopisih (antičnih ni) prepisovalec predal zapis imena tega plemena. Tradicija močno niha, to pokaže že bežen pregled. Constansova edicija iz 1958 navaja, na primer, naslednje *variae lectiones* v dat. pl.: *latobicis, latocibis, latoucicis, latocucis, latobrigis*. Katera oblika je pravilna? Ali vendarle ne gre za ločeni plemeni (ko vemo, kako minimalne razlike včasih obstajajo v poimenovanju)? Če torej gre za dolensko Latobike ali ne, ostaja do nadaljnjih raziskav in do novih najdb domneva, ki bi jo bilo treba vsekakor tako tudi označiti.

V nadaljnjem sinoptično predlaga potek tedanjih dogodkov.

Str. 128/129. Boji pronicaajo po njegovem mnenju skozi Dunajska vrata proti Noreji, ki jo oblegajo, Noriki pa iščejo zavezništva s Svebi in njihovim kraljem Ariovistom. Omeniti bi kazalo, da obleganja Noreje morda sploh ni bilo, kot je ugotavljal Pink (Wiener Prähistorische Zeitschrift 23, 1936, 39 ter 24, 1917, 73 ter v delu Die Münzprägung der Ostketten und ihrer Nachbarn [1939] 114). Vsekakor pa ne kaže govoriti, da pomeni zavezništvo z Ariovistom odstop od rimsko-noriškega (že od srede 2. stoletja pred n. š. obstoječega) zavezništva, saj je tudi senat imenoval Ariovista *rex et amicus populi Romani*, noriški kontingent konjenice pred Korfinijem leta 49 je logičen le, če so ostali zavezniki.

Pot Kimbrov in Tevtonov — v nasprotju s Petrujevim mnenjem — seveda ni bila ista kot Bojev; oni so prodirali od Srema po Savi navzgor proti prelazom v Italijo.

Str. 130. Zakaj naj bi po porazu, ki so jim ga zadali Dačani, Tavriski odstopili Dolenjsko (najprej dokazati, da so jo imeli!) Latobikom, ki naj bi se po eksodu semkaj umaknili, ni jasno. Vsekakor bi pričakovali, če bi kombinacija bila pravilna, nekaj hišastih žar tudi na prostoru Helvetov, vendar doslej še niso bile odkrite.

Sledi nekaj odstavkov, posvečenih vprašanju Tavriskov, ki so jih strokovnjaki do nedavna opredeljevali povsem zgrešeno (tako na primer Müller-Karpe in drugi), da so namreč v glavnem vztrajali tako rekoč na njihovem enačenju z Noriki. Petru jih skupaj z nekaj drugimi ločuje, se pravilno omejuje predvsem na izjave nekaj skopih virov, pri čemer z vsemi interpretacijami ne morem soglašati, z lokalizacijo *mons Claudius* (132), o Tavriskih v porečjih Sotle in Krapine (133), medtem ko je prepričevalen sklep o pronicanju Tavriskov čez Ilirsko-italijska vrata v Furlanijo in Benečijo na pričetku 2. stoletja pred n. š., s čimer sprožijo ustanovitev Akvileje. Ime pronicaajočega plemena rimski pisci ne sporočajo. Analize pa močno potrjujejo Petrujevo domnevo, da so to res bili prav Tavriski.

Nekaj malega sem opazil tiskovnih napak. Nekaj madžarskih in čeških imen in naslovov je netočno zapisanih. Tehnična oprema je dobra, mikavna.

S Petrujevim študijskim doprinosom smo lahko zadovoljni. Recenzent se dobro zaveda, da gornje pripombe osnovne cene delu ne zmanjšujejo, saj gre za materijo — tega ne smemo pozabiti — o kateri strokovnjaki že celo zadnje stoletje živo in ostro diskutirajo, na marsikateri evropski univerzi intenzivno proučujejo, a k stvarnosti zaradi slabe ohranjenosti virov težko pronicajo. Kot Slovenci smo lahko veseli, da je v diskusijo z marsičem uspešno posegel tudi Peter Petru, katerega zanimivo delo se je uvrstilo med komentarje k najstarejši zgodovini vzhodno-alpskega prostora.

J. Šašel

Mitteilungen des Deutschen Archäologischen Instituts, Athenische Abteilung, Band 81, 1966 (str. 1—160), 103 risbe med tekstom, 88 celostranskih slikovnih prilog, 5 tabel z načrti, Verlag Gebr. Mann, Berlin.

Ta zvezek Poročil Atenskega oddelka Nemškega arheološkega inštituta vsebuje prispevke treh avtorjev. Več kot tri četrtine njegovega obsega zajemata študiji o atenski nekropoli Eridanos, ki so jo odkrili v severozahodnem mestnem predelu Kerameikos. Izkopani teren omejujejo z ene strani rečica Eridanos in Sveta cesta, z druge strani Zahodna cesta in s tretje današnja cesta proti Pireju. Študiji sta rezultat dvoletnih izkopavanj (Berichte über die Grabungen 1964 und 1965 südlich der Heiligen Strasse). Grobove z najdbami iz leta 1964 je opisala B. Schlöörb-Vierneisel, ostale iz leta 1965 pa U. Knigge. Uvodnik z zgodovinskim okvirjem izkopavanj je za oba prispevka napisal K. Willemsen. Tretji prispevek izpod peresa H. Möbiusa pa obravnava problematiko antiških nagrobnikov.

Barbara Schlöörb-Vierneisel, Eridanos — Nekropole, I. Gräber und Opferstellen. Avtorica, ki je vodila ta raziskovanje, opisuje 204 grobne celote (grobvi s pridatki in mesta za žrtvovanje) izkopane leta 1964 na površini 364 m². Nad posameznimi grobovi sta se v arhajskem času razprostirali opečnata grobna stavba (Lehmziegelbau) in večja gomila, njima je v klasični dobi sledilo še sedem manjših gomil in gomila z reliefnim nagrobnikom Eukoline. Na izkopanem terenu so zasledili še šest terasasto oblikovanih in s kamnitim zidom obdanih prostorov, kjer so bili družinski grobovi iz klasičnega obdobja.

Vsebinsko je študija razdeljena v sedem poglavij, ki v kronološkem in stratigrafskem redu obravnavajo grobne celote od zgodnjega protogeometrijskega stila do helenizma:

14 grobov je iz časa geometrijskega stila: 11 žganih pokopov (med njimi šest v amforah) in trije skeletni grobovi z bogatimi pridatki.

12 grobov s pridatki opredeljuje subgeometrijski in protoatiški čas: dva otroška skeleta v pitosih, sedem grobnih jam z amforami in v njih redke otroške kosti s pridatki posod, dva skeletna grobova s pridatki in grobna jama s pepelom pokojnika ter korintskima alabastronom in aribalosom.

9 arhajskih grobov po letu 540 p. n. št. se razdeli v pet skeletnih in štiri žgane grobove; dvakrat se javlja dvojni pokop.

71 skeletnih grobov v opečnatih jamah in žganih pokopov v amforah datira v čas od leta 500 p. n. št. do začetka 4. stoletja, to je v arhajsko in klasično obdobje. V to število je uvrščenih tudi 40 otroških grobov s pridatki poznih črnofiguralnih posod.

24 grobov in 5 mest za žrtvovanje pripada pozni klasični dobi, oziroma datirajo v čas 385—360 p. n. št. Javljajo se opečnate in glinaste grobne jame (Ziegelgrab, Tonwannengrab), žgani grobovi in pokopi v amforah in sarkofagih.

59 grobov pripada poznemu klasičnemu in zgodnje helenističnemu obdobju od leta 338 p. n. št. dalje. Med njimi se stratigrafsko in časovno razlikujejo grobovi, ki so bili vkopani po gramoznem nasutju, vendar pred (tretja četrtina 4. stoletja ali pa po letu 325 do začetka 3. stoletja) planiranjem z marmornim drobirjem.

Šest pozno helenističnih grobov so na tej nekropoli najmlajši pojav.

Ursula Knigge, Eridanos — Nekropole, II. Gräber 205—230. Študija zajema 25 grobov, ki jih je avtorica odkrila leta 1965, ko je izkopavala južni